

Een resomator in Mayo Clinic in de Verenigde Staten.
Vice Asia Youtube

Lossen we binnenkort onze doden op in een resomator? Nederland maakt het alvast mogelijk

De Nederlandse regering heeft bekendgemaakt dat ze resomeren wettelijk mogelijk gaat maken als alternatief voor begraven en cremeren. Resomeren is het oplossen van een stoffelijk overschot bij hoge temperatuur en onder druk. De directeur van het Antwerps crematorium verwacht dat België binnen enkele jaren zal volgen.

Luc De Roy

wo 18 nov ⌚ 15:24

Begraven, cremeren, een zeemansgraf of je lichaam schenken aan de wetenschap, dat zijn momenteel zowat de opties als het gaat om wat er met je lichaam gebeurt na de dood.

In Nederland komt daar binnenkort een vijfde optie bij. De Nederlandse minister van Binnenlandse Zaken Kasja Ollongren heeft immers bekendgemaakt dat de regering resomatie wettelijk mogelijk gaat maken als alternatief voor begraven of cremeren.

Alkalische hydrolyse, biocrematie, watercrematie of resomatie, het klinkt waarschijnlijk nieuw en onbekend maar in feite bestaat het al lang. Oorspronkelijk werd het gebruikt om karkassen van dieren om te zetten in mest voor planten, iets waar ene Amos Herbert Hobson in 1888 een patent op nam. Hydrolyse is het doen uiteenvallen van verbindingen met opname van water en alkalisch wil zeggen dat het gebeurt in aanwezigheid van een alkali, loog of base, een stof die reageert met een zuur.

In 2005 ontwierp en ontwikkelde de Amerikaanse firma Bio-Response Solutions het eerste toestel voor de alkalische hydrolyse van een enkel lichaam. Het toestel werd in de Mayo Clinic in Minnesota geïnstalleerd en die gebruikt het sindsdien om de lichamen die aan de wetenschap zijn geschonken op te lossen. De techniek kwam pas echt in de belangstelling toen in 2007 Sandy Sullivan, een Schotse biochemicus, 'Resomation Limited' oprichtte, een firma die de machines maakt, de resomators, waarin de lichamen opgelost worden. Het is ook Sullivan die de alkalische hydrolyse de naam resomatie gaf.

Beluister hier een bijhorend gesprek in "De wereld vandaag" op Radio 1 (en lees voort onder de audio):

Nederland kan je vanaf nu overledenen "resome

Milieuvriendelijker

Resomatie is, zeker voor Europa, een nieuwe techniek van lijkbezorging, zei Tom Wustenberghs, de directeur van het Antwerpse crematorium, in 'De wereld vandaag' op Radio 1. Het is een techniek waarbij een lijk niet verbrand wordt maar in water wordt opgelost. De nadruk ligt dus op water en niet op vuur.

In een toestel, een resomator, wordt het lichaam van de overledene in het water gebracht en daar wordt kaliumhydroxide aan toegevoegd, een base die we ook terugvinden in zeep en

schoonheidsproducten. Het water wordt opgewarmd, tot zo'n 180 graden, en onder druk gezet zodat het niet gaat koken. Het proces duurt zo'n drie uur.

De combinatie van water onder druk, warmte en kaliumhydroxide maakt dat het lichaam wordt opgelost zodat enkel de beenderen overblijven die door het proces erg poreus zijn geworden en makkelijk vermalen kunnen worden tot as, zei Wustenberg. De nabestaanden krijgen dus, net als bij een crematie, een urn mee met de as van de overledene.

De nieuwe techniek is milieuvriendelijker dan een klassieke crematie, waarbij er nog altijd verbranding plaatsvindt wat rookgassen geeft, zei Wustenberg, en dat wordt bevestigd door onderzoek van de Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek TNO. Resomatie verbruikt minder energie en geeft volgens dat onderzoek nauwelijks een belasting van het milieu. De vloeistof die overblijft na het oplossen van het lichaam kan geneutraliseerd worden met een zuur en kan dan veilig in het riool geloosd worden.

Na afloop van het proces blijven in de resomator de steriele en erg poreuze beenderen over.

Vice Asia Youtube

Binnen enkele jaren ook in België?

De nieuwe techniek wordt momenteel nog niet in Europa toegepast maar wel in een aantal Amerikaanse staten, enkele Canadese provincies, een Mexicaanse en een Australische deelstaat, waar de vloeistof die overblijft na het oplossen van het lichaam gebruikt wordt als mest voor plantages.

In ons land moet het debat nog beginnen, zei Wustenberghs in 'De wereld vandaag', maar mogelijk kan het hier ook snel ingevoerd worden. In Vlaanderen verwachten we dat binnen twee of drie jaar de wetgeving voor de uitvaartsector herzien zal worden en dan zal waarschijnlijk het invoeren van deze nieuwe techniek ook op tafel liggen en besproken worden, zo denkt hij.

Een andere techniek die nog onderzocht en besproken wordt volgens Wustenberghs, is de humusatie of compostering. Daarbij wordt een lichaam in de aarde gebracht zonder kist omdat dit leidt tot een snellere compostering.

Die techniek staat echter nog niet helemaal op punt en er wordt vooral in de VS nog onderzoek naar gedaan. Wustenberghs denkt dan ook dat de kans dat resomatie zal toegelaten worden veel groter is dan dat compostering binnenkort al zal ingevoerd worden.

Nochtans heeft het Brussels Hoofdstedelijk Parlement al midden 2018 een ordonnantie aangenomen die de Brusselse regering de mogelijkheid geeft 'andere vormen van lijkbezorging toe te staan die momenteel niet in de wetgeving zijn voorzien' en daarbij worden zowel humusatie als aquamatie (alkalische hydrolyse) genoemd.

En ook in een 'Conceptnota voor nieuwe regelgeving tot aanpassing van de regelgeving op de begraafplaatsen en de lijkbezorging' van zes Vlaams Parlementsleden van CD&V van 2 oktober van dit jaar worden zowel humusatie als alkalische hydrolyse genoemd. De parlementsleden vragen de regering open te staan voor deze nieuwe vormen van lijkbezorging. Ook willen ze dat de diensten van de minister van Milieu de nieuwe technieken onderzoeken en dat het Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek een ethische inschatting maakt.

De nabestaanden krijgen de as van de overledene mee in een urn, zoals bij een gewone crematie.
Dario09/Wikimedia Commons/CC BY-SA 4.0